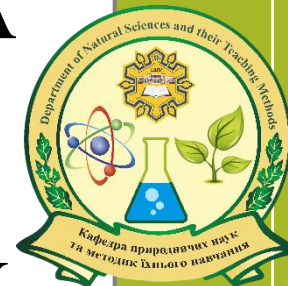

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

з хімії

на тему: «Розвиток дослідницьких
умінь учнів старшої школи на
гуртковому занятті»

Студентки II курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти ПН22М групи
Донець Аліни Юріївни

Керівник: Бохан Ю.В.

кандидат хімічних наук, доцент кафедри природничих наук та методик
їхнього навчання

Актуальність теми дослідження. Уроки хімії, як і будь-якого іншого предмета, обмежені в часі, тому вчителю потрібно використовувати у своїй роботі різні форми позакласної діяльності, наприклад, гурткову роботу.

Оскільки педагогічні задачі успішно вирішуються лише за органічного поєднання навчально-виховної роботи в ході уроку з ціленаправленою дією на учня в позаурочний час, то позакласні заняття є важливою складовою частиною діяльності школи. Саме під час позакласної роботи виявляються необмежені можливості всебічного розвитку особистості учня, поглиблюються й розширюються знання з предмета, активізується пізнавальна діяльність, формуються науково-дослідницькі інтереси школярів тощо.

Метою є теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка методики розвитку дослідницьких умінь учнів старшої школи в навчанні природничих наук (на прикладі хімії) з використанням гурткової роботи.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз наукової та методичної літератури стосовно проблеми дослідження.
2. Визначити сукупність психолого-педагогічних умов ефективного формування знань з хімії в учнів старшої школи.
3. Вивчити практичний досвід вчителів хімії з формування хімічних знань на гурткових заняттях.
4. Розробити методику формування хімічних знань засобом інтегрованого навчання в учнів старшої школи та методичний комплект на її основі для курсу вивчення хімії.
5. Перевірити ефективність експериментальної методики формування хімічних знань засобом інтегрованого навчання.

Об'єкт дослідження – процес формування хімічних знань на позаурочних формах навчання.

Предмет дослідження – методичні аспекти формування хімічних знань засобом інтегрованого навчання на заняттях гуртка.

Для розв'язання поставлених у роботі завдань використовувалися відповідні **методи дослідження**: емпіричні – вивчення літератури, шкільних документів і результатів діяльності вчителів, спостереження, опитування, анкетування, тестування, вивчення й узагальнення педагогічного досвіду; теоретичні – аналіз, синтез отриманих даних, узагальнення результатів експериментального дослідження.

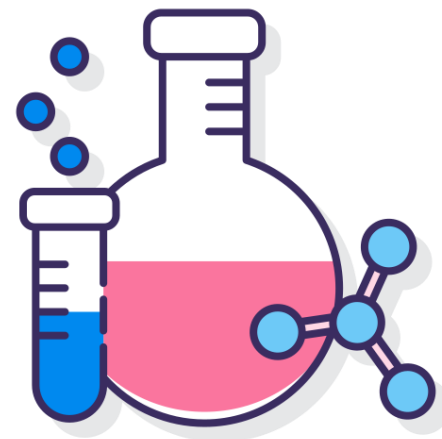
Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає в можливому використанні в шкільній та позашкільній практиці дидактичних матеріалів, розробок занять, тематичного плану для формування хімічних знань, а також як основу для розвитку творчості та вдосконалення експериментальних умінь учнів.

Зміст запитань визначався завданнями дослідження:

- 1) Які предмети Ви викладаєте у навчальному закладі?
- 2) Як Ви оцінюєте рівень готовності учнів для ефективного сприйняття навчального матеріалу на початку вивчення хімії в 10 класі?
- 3) Які проблеми або труднощі виникають в учнів 10 класів на початку вивчення хімії?
- 4) Які методи покращення рівня готовності учнів до вивчення хімії є на Вашу думку найбільш ефективними?
- 5) Чи потрібно формувати хімічний світогляд до вивчення хімії у старших класах?

- 7) Чи є у вашому навчальному закладі спецкурси, факультативи, гуртки з хімії або хімічного спрямування?
- 8) Яке Ваше ставлення до впровадження в шкільну хімічну освіту інтегрованих курсів, уроків? Чи використовуєте Ви інтегроване навчання у своїй професійній діяльності? Які дисципліни доцільно інтегрувати з хімією?

Модульний розподіл тем програми для гуртка «Цікава хімія»

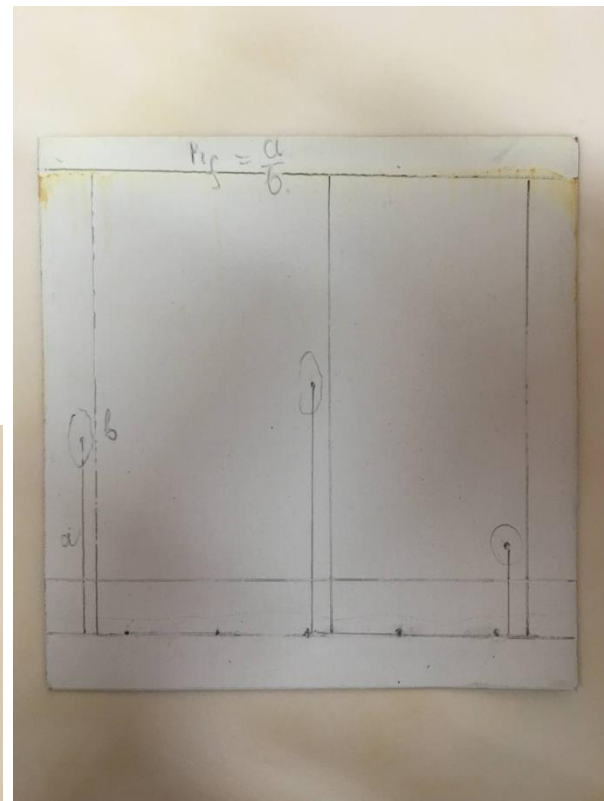
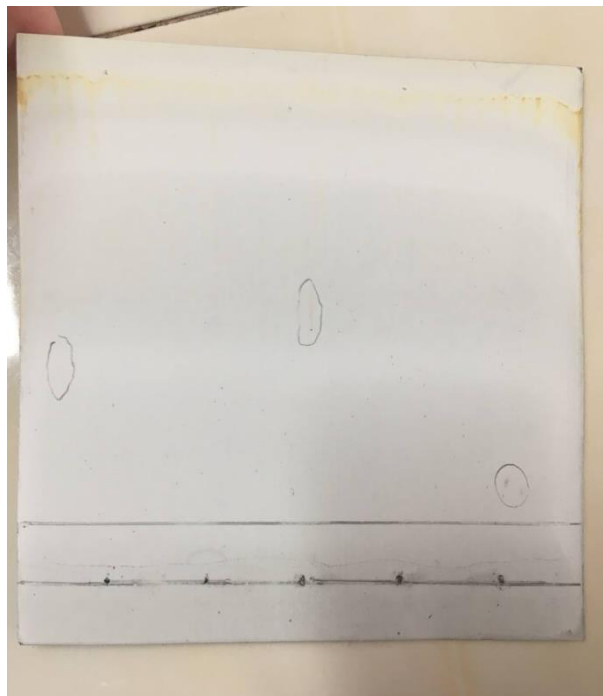
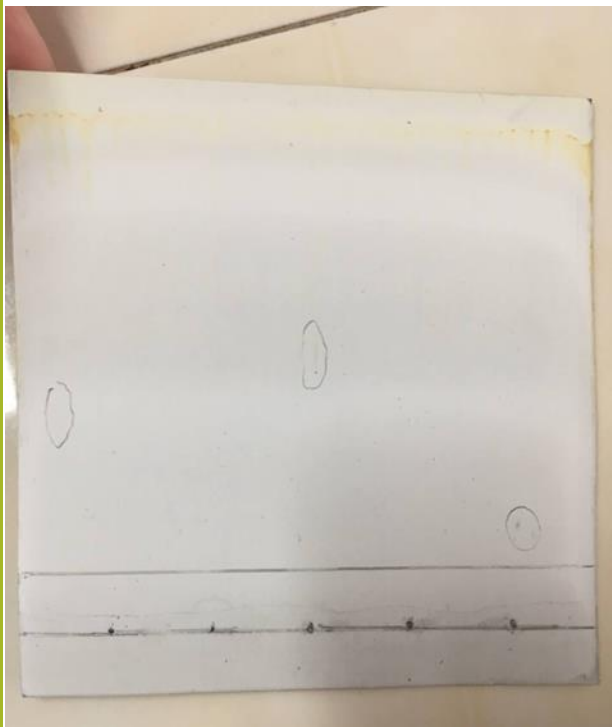
№ з/п	Назва розділу	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	1		1
2.	Хімія харчування	5	5	10
3.	Хімія і здоров'я людини	4	2	6
4.	Хімія мінералів і гірських порід	4	4	8
5.	Хімія і сільське господарство	5	3	8
6.	Підсумкові заняття	1	2	3
	Разом	20	16	36

Результати досліджень учнів

Результати досліджень учнів

Хроматографія зразків

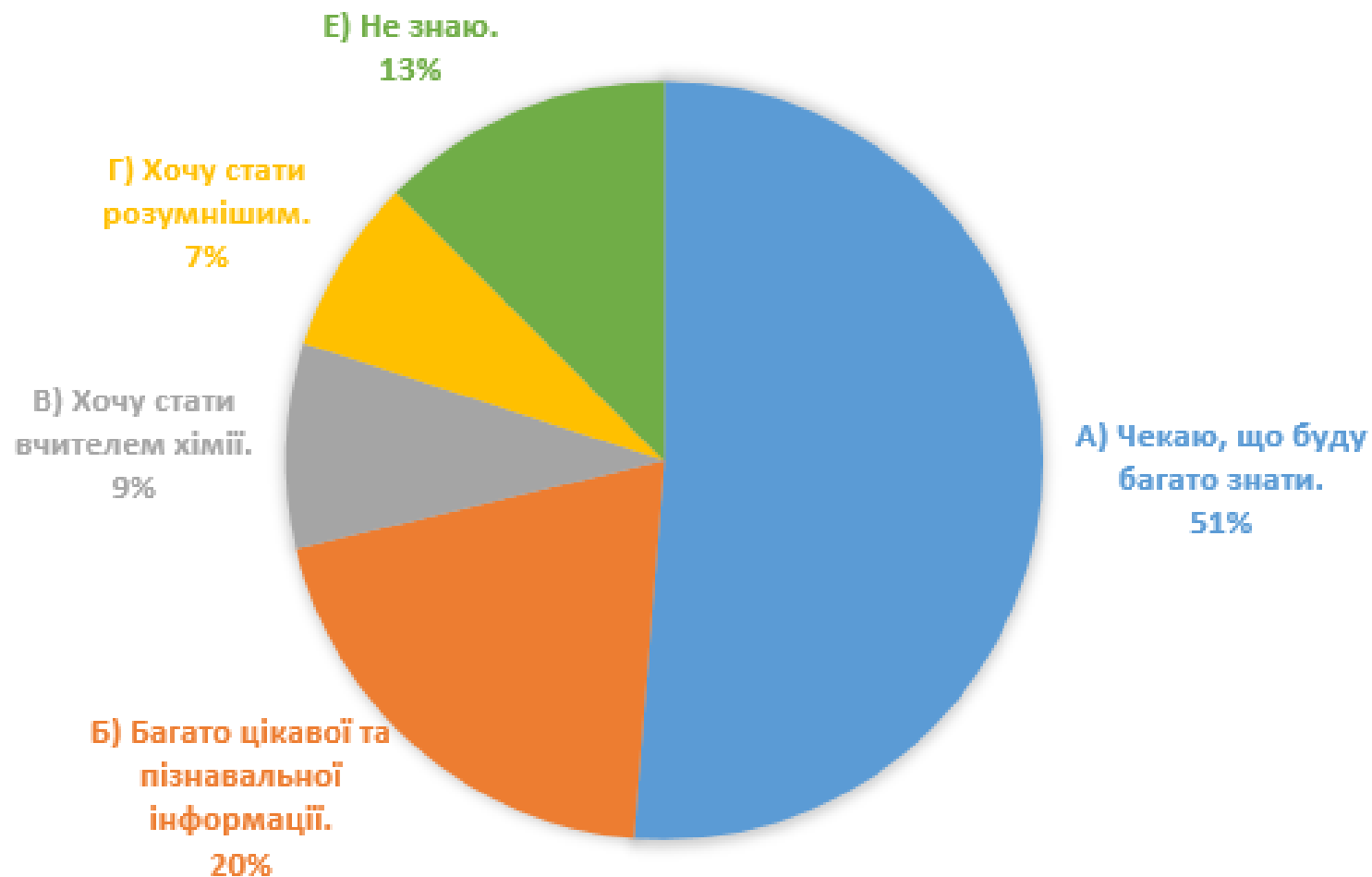

Рис. 2.2. Розподіл відповідей гуртківців на питання: «Чого ти чекаєш від вивчення хімії на заняттях гуртка?»

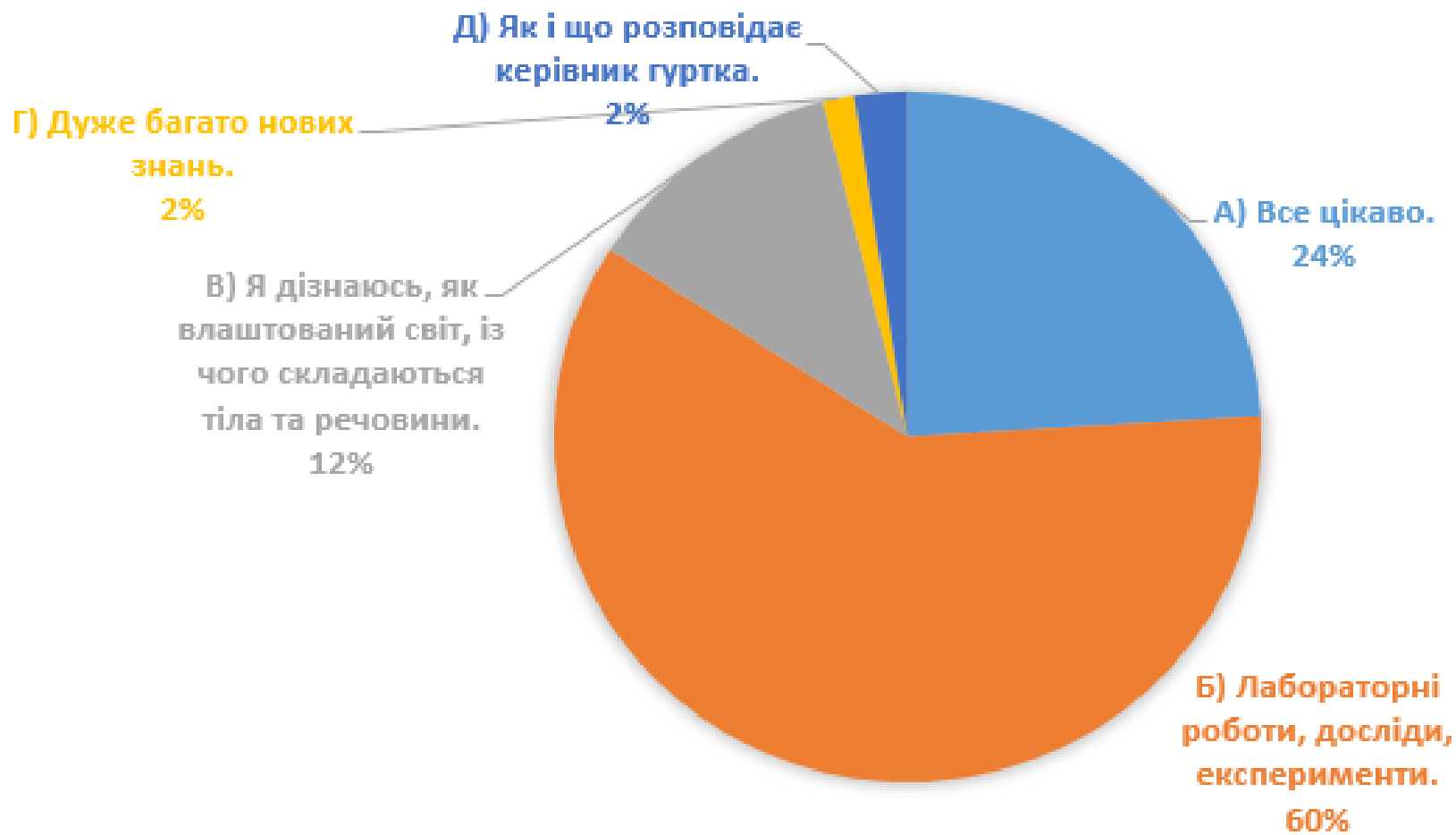

Рис. 2.3. Розподіл відповідей гуртківців на питання: «Що тобі особливо цікаво на заняттях гуртка?»

Д) Важко все, але намагаюсь зрозуміти, бо цікаво та пізнавально .
13%

Г) Розумію заняття з хімії, але виникають труднощі на заняттях з інших предметів
20%

В) Важко виконувати деякі досліди.
9%

Б) Важко сприймати теоретичну інформацію.
7%

А) Ніяких, все зрозуміло.
51%

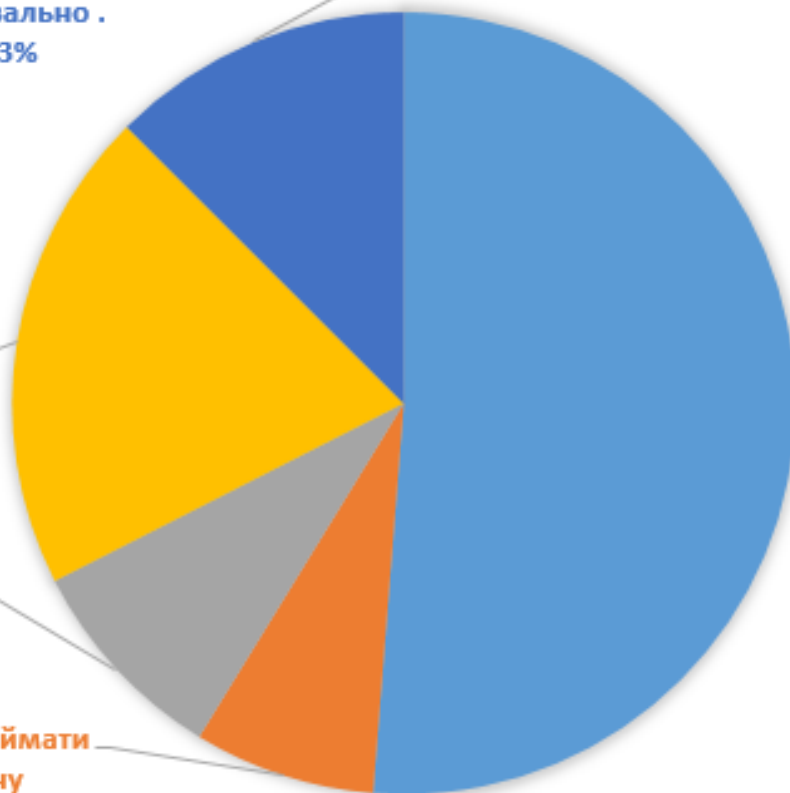

Рис. 2.4. Розподіл відповідей гуртківців на питання: «Які труднощі виникають у тебе на заняттях гуртка?»

Рис. 2.5. Розподіл відповідей гуртківців на питання: «Твоє ставлення до майбутніх уроків хімії у школі?»

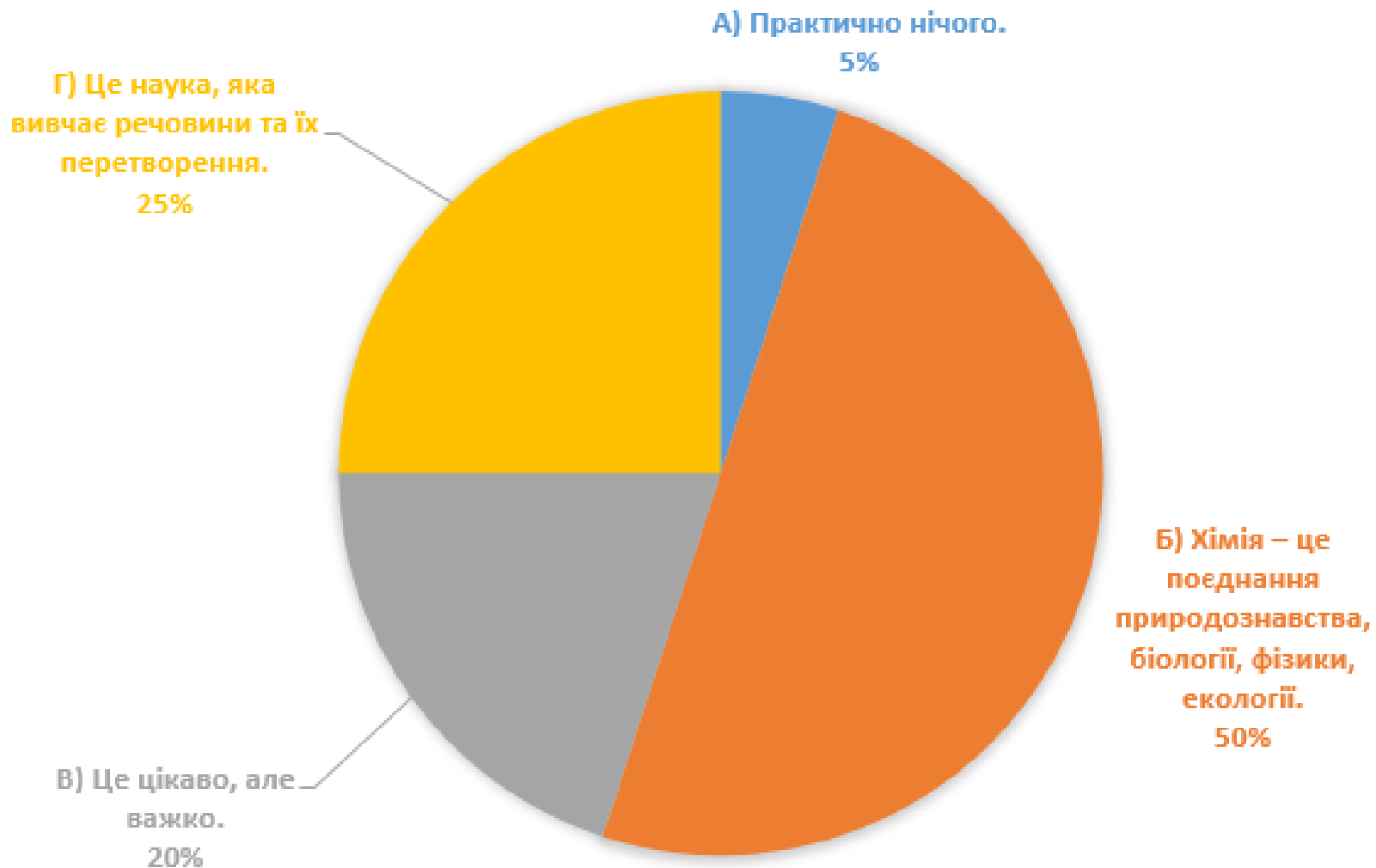

Рис. 2.6. Розподіл відповідей гуртківців на питання: «Що для тебе є предмет «Хімія» після занять гуртка?»

Висновки

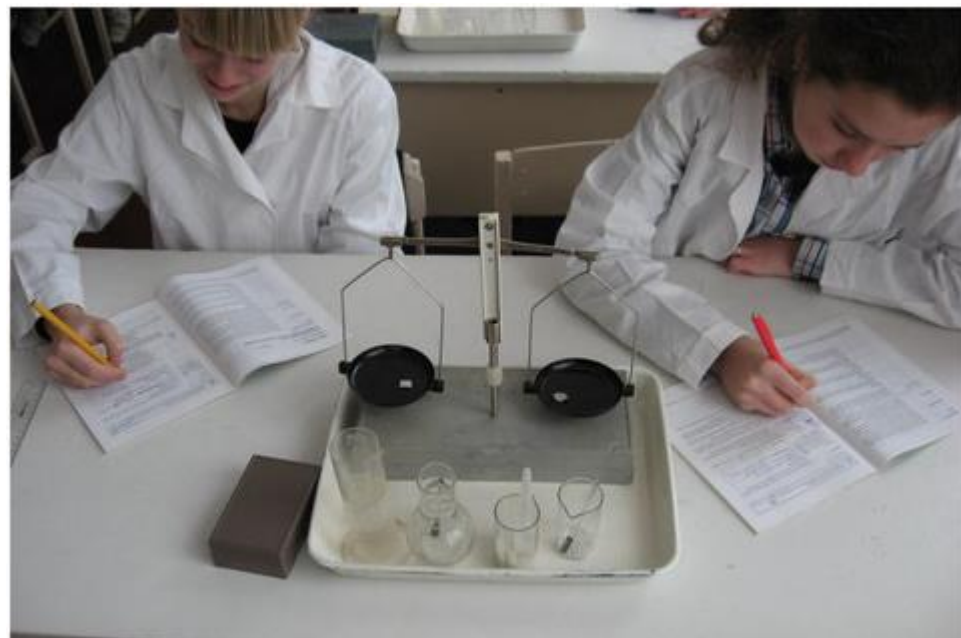
1. Під час проведення дослідження проаналізовано навчально-методичну літературу. Аналіз наукової та методичної літератури показав, що в Україні спостерігається явище зниження якості рівня знань учнів з хімії, що супроводжується підсиленням негативного ставлення до цього предмету в більшості дітей.

Висновки

2. Доведено, що ефективно інтегроване навчання школярів передбачає оптимізацію змісту неперервної екологічної освіти школярів, використання міжпредметних зв'язків; удосконалення форм і методів екологічного виховання, активне залучення школярів до відвідувань предметних природничих гуртків.

Висновки

3. Під час проходження педагогічної практики у Комунальному закладі «Ліцей «Мрія» Кропивницької міської ради» мною було розроблено модульний розподіл тем програми для гуртка «Цікава хімія» у 11 класі, план-конспект заняття гуртка з теми ««Аналіз охолоджувальних напоїв: хімія барвників», проведено анкетування для визначення рівня обізнаності знань з хімії після гурткового заняття. Тест показав, що більшість дітей орієнтуються в питаннях хімічного спрямування, успішно проводять роботу з дослідями та експериментами. Аналіз результатів підсумкового тестування показав, що гуртківці мають переважно високий рівень оволодіння матеріалом гуртка й мають сформований набір знань, умінь і навичок.

Дякую за увагу!

